

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону

Международная стратегия экономического развития региона

International Strategy of Region Economic Development

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

ПАСПОРТ ЖИТЕЛЯ ЗЕМЛІ: ЩО ВИ ЗРОБИЛИ КОРИСНОГО НА СВОЇЙ ПЛАНЕТІ?

Герасимчук В. Г., д-р. екон. наук, проф.
*Національний технічний університет
«Київський політехнічний інститут», Україна*

1. Лідер: незламність характеру. Крилатий вислів “Революцію задумують генії, здійснюють – романтики, а починають плоди негідники” приписують Бісмарку, хоча дослідники стверджують, що вислів належить Ф. Енгельсу. Будь-які зміни в суспільстві відбуваються завдяки не особам, а особистостям. Втілення в життя ідеї сталого розвитку залежить від мудрості, розуму, переконань, сміливості думок, позицій і дій лідерів: Генерального секретаря ООН, керівників країн, урядів, партій, релігійних конфесій, ТНК і т.д.

2. Тривалість життя. Може хтось пам’ятає “Як гартувалась сталь” М. Островського: “Найдорожче у людини – це життя. І прожити його необхідно так, щоб не палила ганьба за підленьке і дріб’язкове минуле...”. За роки незалежності України ВВП на душу населення зменшився приблизно на 22%. Очікувана тривалість життя при народженні в Україні в період з 1990-2012рр. зменшилась на рік: нині даний показник становить 68,8 років, у 1990-му було 69,8. Це нижче від середньосвітового рівня (69,3 роки, 103-є місце в світі). В Україні тривалість життя нижча, ніж вона була в 1965-1966рр. – 71,6 роки. Найвищі показники в Японії – 83,2 роки. Тривалість життя 80 років і вище – у 23 країнах, між 75 і 80 – у 29, між 70 і 75 роками – у 44 країнах.

3. Чиста вода: H₂O. Неякісна вода – одна з причин виникнення виразки шлунка, холециститів, хвороб органів дихання, стенокардії, інфарктів міокарда і т.д. Чиста вода забезпечує пружність шкіри, нормальний обмін речовин, струнку фігуру, бездоганну роботу мозку. Для нормальної життєдіяльності організму потрібно 30 мл води на 1 кг маси тіла. Упродовж життя людина в середньому випиває (й виділяє) приблизно 75 т води. Без їжі людина може прожити 2 місяці. Без води вона не проживе і 5 днів. За даними ЮНЕСКО, найчистіша вода знаходиться у Фінляндії (з досліджуваних 122 країн). 1 млрд. жителів планети взагалі не мають доступу до безпечної води.

4. Чисте повітря. За 20 років Київ перемістився на останню, 30-у, сходинку рейтингу екологічності серед європейських столиць. Кияни змушені вдихати більш як 20 видів шкідливих для здоров’я домішок (діоксин сірки, оксид вуглецю, діоксин азоту). На 1 кв. км у столиці підприємства викидають 10,1 т шкідливих речовин. Більше – лише у Донецьку (15,7 т). На частку великих підприємств припадає лише 10% шкідливих викидів у столиці, а майже 90% вносять автомобілі, які їздять на низько октановому бензині. Погана екологія сприяє високій захворюваності та низькій тривалості життя.

5. Чисті харчі. Безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини відносять також до основних факторів, що визначають здоров’я населення

Україні і збереження його генофонду. Стан справ з безпекою продовольства в Україні погіршився у зв'язку з монополізацією харчової промисловості, збільшенням обсягів поставань із-за кордону, ослабленням контролю за виробництвом і реалізацією продуктів харчування. Результати контролю якості продуктів харчування свідчать про високі рівні забруднення продуктів токсичними сполуками, біологічними агентами і мікроорганізмами.

6. Якісна освіта, освіченість. Українська система вищої освіти отримала в 2012р. 25-ту позицію у світовому рейтингу TopUniversities серед 700 найкращих ВНЗ 48 країн. При визначенні результатів враховуються такі показники, як репутація університету, думка роботодавців про його випускників, рейтинг цитованості наукових праць викладачів. У першій трійці – МТІ (США), університети Кембриджа (Велика Британія) і Гарварду (США). Серед кращих ВНЗ і два українські: НТУУ “КПІ” та ДонНУ, які мають, як і в минулому році, рейтинг 601+. Це означає, що вони входять у сьому сотню рейтингу поряд з 98 ВНЗ інших країн.

7. Зайнятість. Україна увійшла до 9 з 148 країн, в яких зайнятість населення становить не менше 95%. Рівень безробіття в Україні за підсумками 2012р., залишився на рівні 1,8%. Найбільше вакансій у переробних галузях – близько 13 тис. В цілому рівень світового безробіття за прогнозами МОП в 2013р. може зрости з 197 млн. до 225 млн. (з 6,0% до 6,9%).

8. Умови проживання: зарплата, житло. Середня зарплата українця на 01.01.2013р. становила 3 377 грн. (415 дол.). Частка зарплати у собівартості українських товарів становить 6%, тоді як у країнах ЄС сягає 45%. Година роботи в країнах ЄС коштує в середньому 23 євро. Це у 16 разів вище, ніж заробляє український працівник. Забезпеченість житлом населення країн ЄС вдвічі вище, ніж в Україні (23,3 кв. м). Чим західніше від нашої країни, тим цей показник кращий. Щоб придбати квартиру площею в 75 кв. м киянину треба працювати близько 20 років, не здійснюючи при цьому інших витрат.

9. Мобільність. Закордонний паспорт мають тільки до 30% населення. 2/3 українців можуть порівнювати свій рівень життя з жителем ЄС тільки через ЗМІ, хоча краще раз побачити світ самому, ніж 100 раз почути від когось. Економіко-статистичний аналіз свідчить про наявність сталої тенденції до зменшення: загальних обсягів пасажирських перевезень (2009р. до рівня 1995р. – 73,8%); пасажирообороту (2009р. до рівня 1995р. – 75,8%).

10. Оцінювати роботу кожного. Така вже природа людська: бачити пилінку в оці когось, не помічаючи стовбура у своєму. Саме з цих міркувань пропонується запровадження паспорту жителя планети Земля, куди доцільно вносити усі “праведні” справи та скоєні “гріхи”, щоб можна було оцінити внесок у сталий розвиток усіх і персонально кожного на планеті Земля.